OSAVUOSIKATSAUS
Q3/2018

RESTAMAX
RAVINTOLAYHTIÖ

RESTAMAX
RAVINTOLAYHTIÖ

RESTAMAXIN OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 30.9.2018

LIIKEVAIHTO KASVOI 71 PROSENTTIA - POIKKEUKSELLISEN SUURET KERTAERÄT HEIKENSIVÄT KANNATTAVUUTTA TAMMI-SYYSKUUSSA 2018, OHJEISTUS PÄIVITETTY

HEINÄ-SYYSKUU 2018 LYHYESTI

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto oli 102,4 miljoonaa euroa (55,9 miljoonaa euroa), kasvua 83,1 prosenttia. Käyttökate oli 9,2 miljoonaa euroa (7,5 miljoonaa euroa), kasvua 23,6 prosenttia. Liikevoitto oli 0,5 miljoonaa euroa (4,4 miljoonaa euroa), laskua 88,7 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 66,2 miljoonaa euroa (33,2 miljoonaa euroa), kasvua 99,5 prosenttia. Käyttökate oli 6,4 miljoonaa euroa (4,9 miljoonaa euroa), kasvua 30,3 prosenttia. Liikevoitto oli -1,2 miljoonaa euroa (2,6 miljoonaa euroa), laskua 145,8 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokrausliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 39,9 miljoonaa euroa (26,1 miljoonaa euroa), kasvua 52,8 prosenttia. Käyttökate oli 2,8 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa), kasvua 4,4 prosenttia. Liikevoitto oli 1,7 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa), laskua 7,0 prosenttia.

TAMMI-SYYSKUU 2018 LYHYESTI

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto oli 224,8 miljoonaa euroa (131,5 miljoonaa euroa), kasvua 71,0 prosenttia. Käyttökate oli 21,1 miljoonaa euroa (14,7 miljoonaa euroa), kasvua 44,2 prosenttia. Liikevoitto oli 4,5 miljoonaa euroa (6,4 miljoonaa euroa), laskua 29,3 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 142,1 miljoonaa euroa (87,8 miljoonaa euroa), kasvua 61,8 prosenttia. Käyttökate oli 14,9 miljoonaa euroa (10,4 miljoonaa euroa), kasvua 43,1 prosenttia. Liikevoitto oli 1,1 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa), laskua 68,7 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokrausliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 92,9 miljoonaa euroa (52,2 miljoonaa euroa), kasvua 77,9 prosenttia. Käyttökate oli 6,2 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa), kasvua 33,6 prosenttia. Liikevoitto oli 3,5 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa), kasvua 14,0 prosenttia.

Suluissa olevat luvut viittaavat ajanjaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainita.

VUODEN 2018 NÄKYMÄT

Tulosohjeistus (6.11.2018 alkaen):

Restamax arvioi strategiansa mukaisesti konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden (käyttökatteella mitattuna) säilyvän hyvällä tasolla molemmilla segmenteillä tilikaudella 2018. Ravintolasegmentillä uskotaan saavutettavan yli 200 miljoonan euron liikevaihto ja henkilöstövuokrauksessa noin 125 miljoonan euron liikevaihto, eli yhteensä eliminointien jälkeen noin 310 miljoonan euron liikevaihto.

Restamax tulee tarkentamaan pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteitaan tilikauden 2018 aikana.

Aikaisempi tulosohjeistus (7.8.2018 alkaen):

Restamax arvioi strategiansa mukaisesti konsernin liikevaihdon kasvavan ja kannattavuuden säilyvän hyvällä tasolla molemmilla segmenteillä tilikaudella 2018. Ravintolasegmentillä uskotaan saavutettavan yli 200 miljoonan euron liikevaihto ja henkilöstövuokrauksessa noin 110 miljoonan euron liikevaihto, eli yhteensä eliminointien jälkeen noin 300 miljoonan euron liikevaihto.

Restamax tulee tarkentamaan pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteitaan tilikauden 2018 aikana.

TOIMITUSJOHTAJA AKU VIKSTRÖM

Muutosvaiheesta kohti kannattavaa kasvua

Tammi–syyskuussa 2018 konsernin liikevaihto kasvoi 71 prosenttia, käyttökate kasvoi yli 44 prosenttia ja liikevoitto laski yli 29 prosenttia vuodentakaisesta vertailujaksosta. Restamax käy läpi murrosvaihetta, joka käynnistyi vuoden 2018 toisella kvartaalilla. Voimakas kasvu on tuonut liiketoimintaan haasteita ja Royal Ravintoloiden integrointivaihe on kuluttanut yhtiön resursseja, mikä on heijastunut myös operatiiviseen toimintaan. Kolmannen kvartaalin aikana yhtiö on ollut suurten muutosten keskellä, kun se on valmistellut tytäryhtiönsä Smile Henkilöstöpalvelujen listausta, aloittanut transformaation ydinliiketoimintansa kannattavuuden kehittämiseksi ja rakentanut tulevaisuuden kasvualustaa kansainväliselle laajentumiselle.

Katsauskauden tulosta rasittivat poikkeuksellisen suuret kertaluonteiset erät, joista merkittävimpiä olivat ravintolasegmentissä kannattamattoman liiketoiminnan myynti tai alasajo, kansainvälisen liiketoiminnan etupainotteiset investoinnit, Royal Ravintolat -kaupan integraatiokulut sekä Smilen listautumishankkeesta aiheutuneet suorat kustannukset. Yhtiön kolmannen kvartaalin tulos on näistä johtuen heikko, mutta keskipitkällä tähtäimellä näemme käynnissä olevien määrätietoisten ja huomattavien muutostoimenpiteiden olevan kestävä reitti kannattavan kasvun toteutumiseen jo vuoden 2019 aikana. Käymme nyt läpi merkittävää muutosprosessia, jonka tavoitteena on viedä yhtiö entistä vahvempana kannattavan kasvun aikakaudelle. Tätä tavoitetta tukee uusi strategia, jonka valmistelu on hyvässä vauhdissa.

Restamax on yksi maamme nopeimmin kasvaneista pörssiyhtiöistä, jonka kasvu on ollut tasaisen voimakasta historiansa alusta asti (2006–2017 CAGR +32 %). Se on kasvanut tänä aikana 8 miljoonan euron yhtiöstä tänä vuonna arviolta yli 300 miljoonaa euroa liikevaihtoa tekeväksi konserniksi sekä samalla Suomen suurimmaksi ravintola-alan yhtiöksi ja yhdeksi suurimmista toimijoiksi henkilöstövuokraustoimialalla. Vahva markkina-asema ja yhtiön koko ovat tuoneet mukanaan kestäviä kilpailu- ja skaalaetuja hankintoihin, henkilöstönhallintaan, johtoon ja hallintoon sekä taustajärjestelmien kehittämiseen. Transformaation mukanaan tuomat välttämättömät kertaluonteiset kustannukset ja tervehdyttämistoimet jaksottuvat 2018 jälkimmäiselle vuosipuoliskolle ja alkavat tuottamaan tulosta vuoden 2019 aikana. Samassa yhteydessä yhtiö tulee tarkentamaan omia tavoitteitaan ja toimintamallejaan käyttökatevetoisesta liiketoiminnasta suhteelliseen kannattavuuteen, jota tullaan mittaamaan liikevoittoprosentilla vuodesta 2019 alkaen.

Yhtiön kannattavan kasvun strategia jakaantuu kahteen kokonaisuuteen. Lyhyellä aikavälillä tavoitteena on palauttaa yhtiön kannattavuus voimakkaan kasvuvaiheen jälkeen historiallisen hyvälle tasolle. Samanaikaisesti pidemmällä aikavälillä yhtiön kannattavan kasvun strategia perustuu orgaanisen kasvun kehittämiseen ja uusien kannattavien kasvualustojen luomiseen.

Lyhyen aikavälin (2018–2019) kannattavuusohjelmat koostuvat 1) Royal Ravintoloiden integraatiosta, 2) Portfolion saneerauksesta ja 3) Ydinliiketoiminnan kehitysohjelmasta. Pitkällä aikavälillä tärkeät kannattavan kasvun ohjelmat ovat 1) Myyntiin ja markkinointiin panostaminen, 2) Valikoidut isot ja kannattavat uudet hankkeet ja 3) Kansainvälisen kasvualustan rakentaminen.

Tavoitteena vähintään 6 miljoonan euron synergiat

Ensimmäinen lyhyen aikavälin kannattavuusohjelmasta, Royal Ravintoloiden integrointi osaksi konsernia, on sujunut suunnitellusti. Liiketoiminnan keskeiset mittarit asiakastyytyväisyys, henkilöstötyytyväisyys ja käyttökate ovat pysyneet ravintolayksiköissä hyvällä tasolla muutoksen keskellä, ja yhtiön integraation arvioidaan tuovan konserniin vähintään 6 miljoonan euron synergiat vuoden 2019 loppuun mennessä.

Synergioiden arvioidaan tulevan koostumaan pääosin kolmesta osa-alueesta: johdon ja hallinnon yhdistämisestä (synergia-arvo +1 MEUR), uuden yhtiön volyymin mukanaan tuomista osto- ja hankintasynergioista (synergia-arvo +1,5 MEUR) sekä uuden joustavamman henkilöstörakenteen sisäänajosta (synergia-arvo +3,5 MEUR). Näistä viimeksi mainittu on

Jatkuu seuraavalla sivulla

Jatkuu edelliseltä sivulta

vaatinut ravintolatoiminnassa työsopimusrakenteen päivittämisen, jotta yksiköt pystyvät tehokkaammin vastaamaan kysynnän vaihteluihin lisäämällä työvoimaa ruuhkahuippuihin ja vastaavasti vähentämällä henkilökuntaa hiljaisilta viikonpäiviltä ja ajoilta. Tämä muutos on toteutettu yhteistoimintamenettelyä noudattaen yhdessä henkilökunnan kanssa, ja neuvottelut johtavat 200 tehtävän vähentämiseen ja 40 tehtävän osa-aikaistamiseen. Järjestelyt koskevat sekä toimihenkilöitä että työntekijöitä. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksista tiedotettiin 5.11.2018.

Saneerauksella portfolio entistä kannattavammaksi

Toinen lyhyen aikavälin kannattavuusohjelma keskittyy yhtiön yksikköportfolion saneeraukseen. Voimakas kasvu, Royal Ravintoloiden hankinta suurimmalta markkina-alueelta Helsingistä ja kannattavan kasvun strategia ovat mahdollistaneet yksikköportfolion kriittisen tarkastelun kannattavuusnäkökulmasta. Yksiköt, joiden kannattavuus ei täytä yhtiön tavoitetasoa ja joilla ei nähdä riittävän hyviä olosuhteita vuokrasopimuksen ja konseptin näkökulmasta, on myyty tai lopetettu. Näitä yksikköjä ovat esimerkiksi ravintolat Enso ja Hieta Helsingissä, Colorado-ravintolat Tampereella ja Hernesaaren Rannassa Helsingissä sekä Bella Roma Tampereella.

Saneeraustoimenpiteistä johtuvat kertaluonteiset erät alaskirjauksineen rasittivat kolmannen kvartaalin tulosta yli 3 miljoonaa euroa. Alaskirjauksilla ei ole kassavirtavaikutusta. Ravintolaportfolion saneeraus tullaan läpiviemään määrätietoisesti kuluvan vuoden kolmannen ja neljännen kvartaalin aikana, jotta yhtiön fokus niin taloudellisten kuin henkilöresurssienkin osalta saadaan siirtymään ydinliiketoiminnan kannattavan kasvun kehittämiseen täysimääräisesti vuoden 2019 alusta. Suurimmat alaskirjaukset ovat tapahtuneet kolmannen kvartaalin aikana, ja ohjelma saatetaan loppuun vuoden 2018 aikana.

Katse ydinliiketoiminnan kehittämiseen

Kolmas lyhyen aikavälin kannattavuusohjelma liittyy yhtiön ydinliiketoiminnan kehittämiseen. Portfoliossamme on yli 200 ravintolaa, jotka jakautuvat neljään eri liiketoiminta-alueeseen: ruokaravintoloihin, fast casual -ravintoloihin, yö- ja viihderavintoloihin sekä ulkomailla toimiviin ravintoloihin. Restamaxilla on vahva markkina-asema Suomen keskeisissä kasvukeskuksissa ja arvoa sisältävissä markkinasegmenteissä. Yhtiö on aloittanut noin kymmentä ravintolaa koskevat konseptien uudistukset, joiden tavoitteena on vahvistaa ravintoloiden liikeideaa ja palauttaa ne kannattavan kasvun polulle vuoden 2019 aikana.

Konseptiuudistuksissa hyödynnämme merkittävää kilpailuetuamme muodostamalla tytäryhtiöitä pitkän linjan ravintolayrittäjien kanssa. Olemme todenneet yrittäjävetoisen toimintamallin tehokkaaksi ja tärkeäksi osaksi liiketoimintamme kehittämistä. Partnereiden vahva sitoutuminen konseptien kehittämiseen, markkinointiin sekä päivittäisen ravintolatoiminnan operoimiseen yhdistettynä suuren yhtiön taustatukeen, ostovolyymin kasvattamiseen sekä vankkaan talousosaamiseen on yksi toimintamme kulmakivistä.

Myynti- ja markkinointitoiminnot orgaanisen kasvun kiihdyttiminä

Pitkän aikavälin ensimmäinen kannattavan kasvun ohjelma liittyy konsernin myynti- ja markkinointitoimintojen kehittämiseen, joilla tavoitellaan orgaanisen kasvun vauhdittamista. Restamaxin kaupallisia toimintoja on kehitetty voimakkaasti vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana. Tampereen ja Helsingin myyntipalvelutoimintojen keskittäminen Helsinkiin on aloitettu, ja tavoitteena on yhdistää toiminnot vuoden 2018 loppuun mennessä. Keskittäminen lisää organisaation ristiinmyynnin tehokkuutta, parantaa asiakaspalvelua ja luo kustannussäästöjä. Samanaikaisesti myyntiorganisaation avainasiakaspalveluita on lisätty sekä sopimusasiakkaiden että uusasiakashankinnan osalta. Tavoitteena on kasvattaa kokonaisasiakkuuksien ja -ostojen määrää sekä parantaa asiakaskokemusta, jotka laaja ravintolaportfoliomme mahdollistaa.

Myynnin systeemien integraatio ja kehitys etenee suunnitellusti. Myös organisaation sisäistä markkinointiosastoa on vahvistettu sekä henkilöresurssien että digitaalisten työkalujen osalta. Organisaation digitaalisen presenssin kehitys on yksi tärkeimmistä kaupallisista prioriteeteistamme.

Jatkuu seuraavalla sivulla

Jatkuu edelliseltä sivulta

Isoissa hankkeissa tulevaisuuden potentiaalia

Pitkän aikavälin toinen kannattavan kasvun ohjelma on isoihin hankkeisiin, kuten halli- ja tapahtumahankkeisiin, investointi. Näemme tässä kasvavassa ja kiinnostavassa markkinassa paljon tulevaisuuden liiketoimintamahdollisuuksia. Laaja ja monipuolinen ravintolaportfoliomme mahdollistaa laadukkaiden palvelukokemusten tarjoamisen yhtäaikaisesti useille eri asiakassegmenteille. Suunnitelmana on tehdä tähän kasvumarkkinaan uusia avauksia kannattavia kohteita selektiivisesti valikoiden. Suunnitteilla on mittavia hankeavauksia, joita tulemme julkistamaan lähitulevaisuudessa.

Kansainvälistyminen tulevaisuuden kasvumoottorina

Pitkän aikavälin kolmas kannattavan kasvun ohjelma on kansainvälisen liiketoimintamme kehittäminen. Laajensimme huhtikuussa 2018 ravintolaliiketoimintaamme Tanskaan, jolloin 11 ravintolaa siirtyi portfolioomme. Huhtikuun jälkeen olemme jatkaneet laajentumista Tanskassa avaamalla kaksi ravintolaa uudelle ravintola-alueelle Kööpenhaminan lentokentälle, jossa vierailee vuosittain noin 20 miljoonaa matkustajaa. Cock's & Cows- ja The Bird -ravintolat ovat olleet merkittävä strateginen investointi tulevaisuuden kasvuun ja näkyvyyteen. Kolmannen kvartaalin aikana niin ravintoloitamme kuin lentokentän uutta ravintola-aluetta ajettiin ylös vaiheittain. Toimintojen integrointi vie aikaa ja uuden liiketoiminnan kasvualustan rakentamiskustannukset näkyvät ravintoloiden katsauskauden tuloksessa, mutta liiketoiminnan näkymät loppuvuodelle ja tulevalle vuodelle ovat varsin suotuisat.

Liiketoimintamme laajentaminen ulkomaan markkinoilla etenee strategian mukaisesti. Kehitämme aktiivisesti Tanskan liiketoimintaa ja käymme parhaillaan keskusteluja Tanskan toimintojen laajentamisesta ja mahdollisesta uudesta markkina-avauksesta.

Smile jatkaa kasvuaan listautumisen peruuntumisesta huolimatta

Henkilöstövuokraussegmentillä katsauskauden pääfokus oli Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n listautumisannin toteuttamisessa ja yhtiön listaamisessa Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Listautumisanti peruutettiin pääjärjestäjä Nordea Bank Oyj:n vetäytyessä listautumisannista. Vetäytyminen ei liittynyt Smilen toimintaan tai taloudelliseen asemaan. Helsingin Pörssin asettamat edellytykset annin toteutumiseksi olisivat täyttyneet ja annin merkinnät ylittivät listalleottoesitteen mukaiset vaatimukset.

Anti herätti kiinnostusta niin instituutioiden, henkilöstön kuin yleisönkin parissa. Merkintätarjousten määrä ylitti 90 prosenttia listautumisannissa tarjottujen osakkeiden määrästä ilman lisäosakeoptiota. Instituutioannissa annettiin merkintätarjouksia noin 98 prosenttia, henkilöstöanti ylimerkittiin ja yleisöannissa annettiin merkintäsitoumuksia noin 38 prosenttia listautumisannin ehtojen mukaisesta alustavasta enimmäismäärästä, mikä olisi riittänyt listautumisen toteutumiseen.

Listautumisen peruuntumisesta huolimatta uskomme Smilen arvoon nyt ja tulevaisuudessa. Smile lukeutuu Suomen nopeimmin kasvaviin ja kannattavimpiin henkilöstövuokrausalan yrityksiin yhdessä maamme ripeimmin kasvavassa markkinassa. Yhtiö on kolminkertaistanut liikevaihtonsa vuosina 2015–2017, eikä listautumisen peruuntumisella ole ollut vaikutusta yhtiön liiketoimintaan. Listautumisprosessin myötä Smilen liiketoiminnan perusta on vahvempi kuin koskaan, ja yhtiö tulee jatkamaan kannattavaa kasvuaan osana Restamax-konsernia.

Listautumisen kustannukset katsauskaudella olivat yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa, josta rahoituskuluja oli noin 859 000 euroa ja liiketoiminnan muita kuluja noin 641 000 euroa. Listautumisen ohessa katsauskauden aikana Smile teki systemaattista työtä ostettujen liiketoimintojen yhdistämiseksi yhtiön liiketoimintaan, ja integrointityö jatkuu loppuvuoden aikana. Esimerkiksi maaliskuussa 2018 Smile osti enemmistön rakennusalan vuokratyöyhtiö Adicio Oy:stä, joka on erikoistunut ulkomaisen rakennustyövoiman tuontiin Suomeen. Tätä nykyä Smile Import Oy -nimellä toimivan yhtiön konsepti on toimiva, ja ulkomaisen työvoiman tuonnissa nähdään merkittävää tulevaisuuden kasvupotentiaalia.

Henkilöstövuokrausmarkkinan kasvunäkymät ovat positiiviset. Markkinoilla on havaittavissa työvoima-

Jatkuu seuraavalla sivulla

pulaa, mikä on osaltaan hidastanut Smilen liiketoiminnan kasvua. Listautumisanti järjestettiin Smilen tulevaisuuden kasvun rahoittamiseksi. Smile tähyää strategiansa mukaisiin kasvutavoitteisiinsa ja tutkii aktiivisesti loppuvuoden aikana uusia vaihtoehtoja tulevaisuuden kasvun mahdollistamiseksi.

Siirtyminen seuraavaan strategiavaiheeseen

Toiminnassamme on kolme kivijalkaa: vahva markkina-asema Suomessa, lupaava alku kansainvälisessä ravintolaliiketoiminnassa sekä varsin hyvin performoiva henkilöstövuokraustoiminta. Juuri nyt olemme voimakkaan muutoksen keskellä, kun siirrymme kannattavan kasvun strategiavaiheeseen.

Royal Ravintoloiden yritysosto ja kansainvälisen liiketoiminnan avaus Tanskan yritysoston myötä ovat kasvustrategiamme valintoja. Restamaxin tavoitteena on olla Pohjois-Euroopan merkittävin ravintola-alan yhtiö. Markkinajohtajuuden myötä yhtiö tulee siirtymään voimakkaan kasvun strategiasta kannattavan kasvun vaiheeseen, jonka muutostyöt on aloitettu vuoden 2018 kolmannen kvartaalin aikana uuden johtoryhmän toimesta. Kasvustrategiamme vaatii myös ulkoista rahoitusta, jota varten yhtiöllä on mahdollisuus käyttää erilaisia rahoitusinstrumentteja. Tulevan vuoden vahvaan kassavirtaan suhteutettuna yhtiöllä on hyvä lainanhoitokyky ja yhtiön 142 miljoonan euron nettovelka on hallittu.

Yhtiö tulee julkistamaan uuden nimensä ja samalla päivittämään uuden kannattavan kasvun strategian ja pitkän aikavälin tavoitteet tilikauden 2018 aikana.

Aku Vikström, *toimitusjohtaja*

AVAINLUKUJA

RESTAMAX-KONSERNI YHTEENSÄ

(1 000 euroa)	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT, koko konserni					
Liikevaihto	102 383	55 909	224 776	131 466	185 856
Käyttökate	9 245	7 482	21 138	14 656	22 404
Käyttökate, %	9,0 %	13,4 %	9,4 %	11,1 %	12,1 %
Liikevoitto	501	4 448	4 546	6 432	10 767
Liikevoitto, %	0,5 %	8,0 %	2,0 %	4,9 %	5,8 %
Katsauskauden tulos	-940	3 107	1 660	4 006	5 492
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-1 185	2 633	1 291	3 423	5 058
Määräysvallattomille omistajille	245	474	369	584	434
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos (euroa)	-0,06	0,16	0,07	0,21	0,30
Korolliset nettovelat			141 610	45 479	43 649
Nettovelkaantumisaste, %			199,1 %	98,4 %	93,1 %
Omavaraisuusaste, %			23,7 %	35,6 %	35,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %,(p.a.)			3,9 %	9,2 %	10,7 %
Nettorahoituskulut	1 195	255	2 060	838	2 810

RAVINTOLALIIKETOIMINTA

(1 000 euroa)	7–9/2018	7–9/2017	1–9/2018	1–9/2017	1–12/2017
Liikevaihto	66 204	33 187	142 075	87 796	122 174
Käyttökate	6 441	4 944	14 896	10 407	16 325
Käyttökate, %	9,7 %	14,9 %	10,5 %	11,9 %	13,4 %
Liikevoitto	-1 196	2 610	1 055	3 372	6 920
Liikevoitto, %	-1,8 %	7,9 %	0,7 %	3,8 %	5,7 %
KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT					
Materiaalikate, %	73,8 %	73,0 %	73,2 %	73,4 %	74,1 %
Henkilöstökulut, %	31,8 %	26,2 %	31,5 %	28,1 %	28,0 %

HENKILÖSTÖVUOKRAUSTOIMINTA

(1 000 euroa)	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liikevaihto	39 901	26 108	92 937	52 228	75 612
Käyttökate	2 804	2 684	6 228	4 662	6 603
Käyttökate, %	7,0 %	10,3 %	6,7 %	8,9 %	8,7 %
Liikevoitto	1 698	1 826	3 476	3 049	3 834
Liikevoitto, %	4,3 %	7,0 %	3,7 %	5,8 %	5,1 %
KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT					
Henkilöstökulut, %	81,9 %	81,8 %	82,6 %	83,4 %	83,7 %

Henkilöstövuokraussegmentin avainluvut vertailutiedot oikaistuina*

(1 000 euroa)	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liikevaihto	39 901	25 775	92 937	51 365	74 366
Käyttökate	2 804	2 352	6 228	3 799	5 356
Käyttökate, %	7,0 %	9,1 %	6,7 %	7,4 %	7,2 %
Liikevoitto	1 698	1 826	3 476	3 049	3 834
Liikevoitto, %	4,3 %	7,1 %	3,7 %	5,9 %	5,2 %
KESKEISIMMÄT TUNNUSLUVUT					
Henkilöstökulut, %	81,9 %	82,9 %	82,6 %	84,8 %	85,1 %

*) Taulukossa esitetyt henkilöstövuokraustoiminnan vertailutiedot vuodelta 2017 on oikaistu vastaamaan henkilöstövuokraussegmentissä vuonna 2018 käyttöönotettua IFRS 15 -standardin soveltamistapaa. Ks. tarkemmin taulukko-osion luku 2.2.

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) uudet ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoinen tunnusluku on taloudellinen tunnusluku, joka on muu kuin IFRS-tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku tai IFRS-tilinpäätöksessä esitetty ja määritelty määre tai tunnusluku.

Restamax Oyj käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen paremman kuvan liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä huomioiden myös toimialalle tyypilliset erityispiirteet. Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat usein myös analyytikoiden, sijoittajien ja muiden tahojen käyttämiä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin. Restamax Oyj:n tunnusluvuissa ei ole ESMA:n ohjeen perusteella tapahtunut muutoksia. Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat on esitetty vuoden 2017 tilinpäätöksessä sekä tämän osavuosikatsauksen lopussa.

LIIKEVAIHTO JA TULOS

KONSERNIN KOLMANNEKSEN NELJÄNNEKSEN 2018 TULOS

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto oli 102,4 miljoonaa euroa (55,9 miljoonaa euroa), kasvua 83,1 prosenttia. Käyttökate oli 9,2 miljoonaa euroa (7,5 miljoonaa euroa), kasvua 23,6 prosenttia. Liikevoitto oli 0,5 miljoonaa euroa (4,4 miljoonaa euroa), laskua 88,7 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 66,2 miljoonaa euroa (33,2 miljoonaa euroa), kasvua 99,5 prosenttia. Käyttökate oli 6,4 miljoonaa euroa (4,9 miljoonaa euroa), kasvua 30,3 prosenttia. Liikevoitto oli -1,2 miljoonaa euroa (2,6 miljoonaa euroa), laskua 145,8 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokrausliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 39,9 miljoonaa euroa (26,1 miljoonaa euroa), kasvua 52,8 prosenttia. Käyttökate oli 2,8 miljoonaa euroa (2,7 miljoonaa euroa), kasvua 4,4 prosenttia. Liikevoitto oli 1,7 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa euroa), laskua 7,0 prosenttia.

KONSERNIN TAMMI-SYYSKUUN 2018 TULOS

Koko konserni:

Konsernin liikevaihto oli 224,8 miljoonaa euroa (131,5 miljoonaa euroa), kasvua 71,0 prosenttia. Käyttökate oli 21,1 miljoonaa euroa (14,7 miljoonaa euroa), kasvua 44,2 prosenttia. Liikevoitto oli 4,5 miljoonaa euroa (6,4 miljoonaa euroa), laskua 29,3 prosenttia.

Ravintolaliiketoiminta:

Ravintolaliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 142,1 miljoonaa euroa (87,8 miljoonaa euroa), kasvua 61,8 prosenttia. Käyttökate oli 14,9 miljoonaa euroa (10,4 miljoonaa euroa), kasvua 43,1 prosenttia. Liikevoitto oli 1,1 miljoonaa euroa (3,4 miljoonaa euroa), laskua 68,7 prosenttia.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Henkilöstövuokrausliiketoimintasegmentin liikevaihto oli 92,9 miljoonaa euroa (52,2 miljoonaa euroa), kasvua 77,9 prosenttia. Käyttökate oli 6,2 miljoonaa euroa (4,7 miljoonaa euroa), kasvua 33,6 prosenttia. Liikevoitto oli 3,5 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa), kasvua 14,0 prosenttia.

Suluissa olevat luvut viittaavat ajanjaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainita.

YHTEENVETO

Konsernin liikevaihto kasvoi tammi–syyskuussa 71,0 prosenttia, käyttökate 44,2 prosenttia ja liikevoitto laski 29,3 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Heinä–syyskuussa liikevaihto kasvoi 83,1 prosenttia, käyttökate kasvoi 23,6 prosenttia ja liikevoitto laski 88,7 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta.

Katsauskauden tulosta rasittivat ravintolaliiketoimintasegmentissä poikkeuksellisen suuret kannattamattomien liiketoimintojen myynteihin tai alasajoihin liittyvät kertaluonteiset erät, joita oli yhteensä noin 3,2 miljoonaa euroa sisältäen 2,8 miljoonan euron käyttöomaisuuden alaskirjauksen. Muita ravintolaliiketoiminnan katsauskauden tulokseen vaikuttaneita tekijöitä olivat Royal Ravintolat -kaupan integraatiokulut sekä investoinnit kansainväliseen liiketoimintaan. Alaskirjauksilla ei ole kassavirtavaikutusta.

Henkilöstövuokraussegmentissä katsauskauden aikana tehtiin merkittäviä investointeja Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n listautumisannin toteuttamiseksi ja yhtiön listaamiseksi Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Listautumisantiin liittyviä kustannuksia oli yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa, josta rahoituskuluja oli noin 859 000 euroa ja liiketoiminnan muita kuluja noin 641 000 euroa.

Erityisesti ravintola-alalla tuloksen syntyminen painottuu toiminnan kausiluonteisuudesta johtuen vuoden toiselle puoliskolle.

RAHAVIRTA, INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta tammi–syyskuussa 2018 oli 9,0 miljoonaa euroa (10,3 miljoonaa euroa).

Kuluneen katsauskauden aikana tehtyjä kasvuinvestointeja olivat muun muassa hallinnon ja organisaation uudelleenjärjestelyt, useiden ravintoloiden konseptimuutokset, Hanko Sushi -ravintolan avaus kauppakeskus REDiin Helsinkiin sekä kahden ravintolan avaukset Kööpenhaminan kansainväliselle lentokentälle. Henkilöstövuokraussegmentissä merkittävä investointi oli Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n listautumisanti ja toimenpiteet yhtiön listaamiseksi Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle, jonka kustannukset olivat yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset nettovelat olivat syyskuun 2018 lopussa 141,6 miljoonaa euroa (45,5 miljoonaa euroa). Nettorahoituskulut tammi–syyskuussa 2018 olivat 2,1 miljoonaa euroa (837 600 euroa). Omavaraisuusaste oli 23,7 % (35,6 %) ja nettovelkaantumisaste 199,1 % (98,4 %).

KATSAUSKAUDEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

HEINÄKUU

Cock's & Cows- ja The Bird -ravintolat, Kööpenhaminan lentokenttä

Restamaxin tanskalainen tytäryhtiö avasi heinäkuussa 2018 Kööpenhaminan kansainväliselle lentokentälle Cock's & Cows -ravintolan sekä The Bird -ravintolan.

Wayne's Coffee Lönnrotinkatu, Helsinki

Kahvila Wayne's Coffee alivuokrattiin heinäkuussa 2018.

Enso, Helsinki

Korkeavuorenkadulla Helsingissä sijaitseva pizzeria Enso myytiin heinäkuussa 2018.

Pizzarium, Jumbo, Vantaa

Vantaalla Kauppakeskus Jumbossa sijaitseva ravintola Pizzarium suljettiin heinäkuussa 2018.

Henry's Pub, Tampere

Ravintola Henry's Pub suljettiin heinäkuun 2018 lopussa. Tilalle avattiin uusi ravintolakonsepti lokakuussa.

ELOKUU

Smile Henkilöstöpalvelut Oy, listautumisanti

Smile Henkilöstöpalvelut Oy tiedotti 9.8.2018 suunnittelevansa listautumisantia ja osakkeidensa listaamista Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle vuoden 2018 aikana. Suunnitellun listautumisannin tavoitteena on parantaa yhtiön kykyä toteuttaa sen strategiaa menestyksekkäästi tarjoamalla yhtiölle pääsyn pääomamarkkinoille ja vahvistamalla yhtiön pääomarakennetta sekä lisäämällä yhtiön tunnettuutta asiakkaiden keskuudessa ja houkuttelevuutta työnantajana. Suunniteltu listautumisanti ja listautuminen myös laajentaisi yhtiön omistuspohjaa, parantaisi yhtiön osakkeiden likviditeettiä sekä mahdollistaisi yhtiön osakkeiden käyttämisen vastikkeena potentiaalisissa yrityskaupoissa ja yhtiön avainhenkilöiden palkitsemisen välineenä.

Colorado, Hernesaaren Ranta

Ravintola Coloradon toiminta lopetettiin Hernesaaren Rannassa Helsingissä kesäsesongin 2018 jälkeen.

Hieta, Helsinki

Ravintola Salven tilalle vuonna 2017 avattu ravintola Hieta Helsingissä suljettiin elokuussa 2018.

SYYSKUU

Muutokset johtoryhmässä

1.9.2018 alkaen johtoryhmän rakennetta muutettiin ja liiketoimintojen vastuualueet jaettiin uudestaan. Lisäksi avoinna ollut kaupallisen johtajan rooli täytettiin. Ostojohtaja raportoi jatkossa talousjohtajalle.

Restamaxin johtoryhmään kuuluvat 1.9.2018 alkaen:

Aku Vikström, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
Juha Helminen, toimitusjohtajan sijainen
Jarno Suominen, talousjohtaja
Paul Meli, liiketoimintajohtaja, Yökerhot ja viihde muu Suomi
Tero Kaikkonen, liiketoimintajohtaja, Fast Casual
Tanja Virtanen, liiketoimintajohtaja, Ruokaravintolat muu Suomi
Benjamin Gripenberg, liiketoimintajohtaja, Ruokaravintolat PK-seutu
Eemeli Nurminen, liiketoimintajohtaja, Yökerhot ja viihde PK-seutu
Elina Yrjänheikki, liiketoimintajohtaja, Tapahtumat
Joonas Mäkilä, kaupallinen johtaja
Perttu Pesonen, kehitysjohtaja
Anne Kokkonen, henkilöstöjohtaja

Wanha Posti, Tampere

Ravintola Wanha Posti suljettiin syyskuun 2018 alussa. Tiloihin avattiin uusi ravintolakonsepti lokakuun 2018 alussa.

Colorado Bar & Grill, Tampere

Tampereella sijaitseva ravintola Colorado Bar & Grill myytiin syyskuussa 2018.

Bella Roma, Tampere

Ravintola Bella Roma Tampereella myytiin syyskuussa 2018.

Wäinö, Hämeenlinna

Pubiravintola Wäinö Hämeenlinnassa suljettiin syyskuun 2018 alussa. Ravintolan vuokrasopimus loppuu joulukuussa 2018.

Hanko Sushi, REDI Helsinki

Kauppakeskus REDIin Helsingin Kalasatamaan avattiin syyskuussa Hanko Sushi -ravintola.

Yhteistoimintaneuvottelujen käynnistäminen

Restamax Oyj tiedotti 21.9.2018 aloittavansa RR Holding Oy:n ja sen tytäryhtiöiden Royal Ravintolat Oy:n, Sushi World Oy:n ja Royal Konseptiravintolat Oy:n henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden kestoksi arvioitiin kuusi viikkoa. Konsernin hallintoa koskevat neuvottelut aloitettiin aiemmin syyskuussa.

Smile Henkilöstöpalvelut Oyj julkisti suunnitellun listautumisantinsa alustavan hintavälin

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oyj julkisti 21.9.2018 suunnitellun listautumisensa yhteydessä järjestettävän osakeannin alustavan hintavälin, joka oli 5,50-6,50 euroa osakkeelta. Smile julkisti tarjoavansa alustavasti enintään 7 000 000 yhtiön uutta osaketta merkittäväksi. Yhtiö tiedotti pyrkivänsä keräämään listautumisannilla noin 42,0 miljoonan euron bruttovarat olettaen, että kaikki uudet osakkeet merkitään täysimääräisesti ja että osakekohtainen lopullinen merkintähinta on alustavan hintavälin keskivälissä ja ettei lisäosakeoptiota käytetä.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA UUDET HANKKEET

Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n listautumisannin merkintäaikaa pidennetään instituutioannin osalta ja merkintähintaa muutetaan

Restamax Oyj:n tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n hallitus päätti 4.10.2018 pidentää yhtiön 21.9.2018 julkistetun listautumisannin merkintäaikaa instituutioannin osalta. Lisäksi yhtiön hallitus päätti muuttaa listautumisannin ehtoja alentamalla listautumisannissa tarjottavien osakkeiden merkintähintaa 5,00 euroon osakkeelta.

Ravintola Henkka, Tampere

Restamaxin tytäryhtiö avasi lokakuun 2018 alussa uuden Henkka-ravintolakokonaisuuden Tampereen ytimeen Hämeenkadulle Henry's Pubin ja Wanhan Postin entisiin tiloihin.

Fishmarket, Helsinki

Helsingin Stockmannin katutasoon avattiin lokakuussa 2018 Fishmarket-ravintola, jonka tarjonta keskittyy meren ja kotimaisen luonnon antimiin.

Smile Henkilöstöpalvelut Oyj, listautumisannin peruuttaminen

Smilen hallitus päätti 10.10.2018 peruuttaa listautumisannin, koska listautumisannin pääjärjestäjä Nordea Bank Oyj:n näkemyksen mukaan listautumisantia ei voitu toteuttaa. Smilen hallituksen näkemyksen mukaan listautumisen listalleottoesitteen mukaiset ja Helsingin Pörssin asettamat edellytykset olisivat täyttyneet. Merkintätarjousten määrä ylitti 90 prosenttia listautumisannissa tarjottujen yhtiön osakkeiden määrästä ilman lisäosakeoptiota. Jos lisäosakkeiden yliallokaatiota ei toteutettaisi, pääjärjestäjä ei voisi toteuttaa vakauttamistoimenpiteitä. Instituutioannissa annettiin merkintätarjouksia noin 98 prosenttia, henkilöstöanti ylimerkittiin, ja yleisöannissa annettiin merkintäsitoumuksia noin 38 prosenttia listautumisannin ehtojen mukaisesta alustavasta enimmäismäärästä. Pääjärjestäjän päätös vetäytyä listautumisannista ei liittynyt Smileen, sen toimintaan tai taloudelliseen asemaan, vaan siihen, että nykyisissä markkinaolosuhteissa annilla ei voitu saavuttaa riittävää määrää merkintöjä listautumisannin toteuttamiseksi.

Yhteistoimintaneuvottelujen päättyminen

Restamax-konsernin hallinnon sekä RR Holding Oy:n ja sen tytäryhtiöiden henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 31.10.2018. Yhteistoimintaneuvottelut johtavat 200 henkilön vähentämiseen ja 40 henkilön osa-aikaistamiseen. Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksista tiedotettiin 5.11.2018.

Hanko Sushi, Ideapark, Lempäälä

Lempäälän Ideaparkissa sijaitsevan Thai Papaya -ravintolan tilalle avataan Hanko Sushi marraskuussa 2018.

Hanko Sushi, Ruka

Rukalla sijaitsevan Mura Sushin tilalle avataan Hanko Sushi -konseptin ravintola joulukuussa 2018.

Pizzeria Luca ja Classic American Diner, Zsar, Kymenlaakso

Restamax avaa loppuvuoden 2018 aikana Kymenlaakson Vaalimaalle Suomen ensimmäiseen outlet-kauppakeskus Zsariin Pizzeria Lucan ja Classic American Dinerin. Kyseessä on Luca-konseptin kolmas ja American Diner -konseptin kahdestoista ravintola.

Peliravintola, Oulu

Restamaxin tytäryhtiö Poolmax Oy avaa Ouluun uuden aikuisten pelimaailman arviolta vuoden 2019 alkupuolella.

HENKILÖSTÖ

Ravintolaliiketoiminta:

Restamax-konsernin ravintolatoiminta työllisti 1.1.–30.9.2018 keskimäärin 662 (337) kokoaikaista ja 368 (151) osa-aikaista työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna sekä 429 (277) vuokrattua työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Henkilöstövuokrausliiketoiminta:

Restamax-konsernin henkilöstövuokraustoiminta työllisti 1.1.–30.9.2018 keskimäärin 121 (115) kokoaikaista ja 2 877 (1 551) osa-aikaista työntekijää kokoaikaiseksi muunnettuna.

Sesongista riippuen konsernissa työskentelee yhtäaikaisesti noin 4 000 henkilöä kokoaikaiseksi muunnettuna.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Restamax-konserni pyrkii harjoittamaan sekä ravintola- että henkilöstövuokrausliiketoimintaansa kaikkien alkoholi-, anniskelu-, elintarvike- ja työehtosopimuslakien ja määräysten sekä muiden säännösten mukaisesti. Restamaxin harjoittama liiketoiminta on merkittäviltä osin luvanvaraista ja tarkkaan valvottua. Sääntelyn odottamaton muuttuminen voi vaikuttaa negatiivisesti yhtiön liiketoimintaan.

Huolimatta Restamaxin laajasta asiakaskunnasta yleinen taloustilanne, epävarmuus tulevasta ja asiakaskunnan kulutustottumusten muutokset vaikuttavat yhtiön asiakaskunnan ostohalukkuuteen. Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry:n mukaan alan suhdannetilanne on tällä hetkellä hieman tavanomaista parempi ja suhdanneodotukset ovat vakaan myönteiset.

Suomen hallituksen päätökset koskien alkoholilainsäädäntöä, elintarvikelainsäädäntöä sekä arvonlisäverotusta saattavat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan. Alan kannattavuuteen ja myyntiin vaikuttavat kotitalouksien taloudellinen tilanne sekä ostovoiman ja yritysmyynnin kehitys. Suomen talouskasvu jatkaa nousuaan tänä vuonna, ja se nojaa edelleen rakentamiseen ja palveluihin. Suomen talouden kasvun ennakoidaan hidastuvan tulevina vuosina. Verotus ja raskas kulurakenne tuovat alalle omat haasteensa.

Vuoden 2018 maaliskuussa kokonaisuudessaan voimaan astunut uusi alkoholilaki vaikuttanee osaltaan sekä alan kehitykseen että Restamaxin harjoittamaan ravintolaliiketoimintaan positiivisesti. Myös matkailualan muutoksilla on vaikutusta alan elinvoimaisuuteen. Ulkomaisten matkailijoiden yöpymiset kaikissa majoitusliikkeissä lisääntyivät Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2018 tammi-elokuussa 0,9 prosenttia ja kotimaisten vastaavasti 1,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Restamaxin liiketoimintaan vaikuttavat merkittävästi alkoholin ja elintarvikkeiden hintojen ohella myös toimitilakulut, jotka muodostavat merkittävän osan Restamaxin liiketoiminnan kuluista. Restamaxin toimitilat ovat pääosin vuokratiloja, joten yleisellä vuokratasolla ja sen kehityksellä on suuri merkitys yhtiön liiketoimintaan. Merkittävä osa konsernin henkilöstövuokrausliiketoiminnasta painottuu ravintola-, rakentamis-, teollisuus- ja logistiikka-aloille. Näin ollen näissä markkinoissa tapahtuvat muutokset ja alojen työllisyystilanne heijastuvat myös konsernin henkilöstövuokraustoimintaan. Henkilöstövuokraustoiminnassa työvoiman saanti voidaan nähdä yhtenä riskitekijänä. Henkilöstövuokraustoiminta voi myös lisätä luottotappioita.

RESTAMAX
RAVINTOLAYHTIÖ

Tampereella 6.11.2018

RESTAMAX OYJ

Hallitus

Lisätietoja:
Aku Vikström, toimitusjohtaja, puh. +358 44 011 1989
Jarno Suominen, talousjohtaja, puh. +358 40 721 5655

Restamax Oyj
Hatanpään valtatie 1 B
33100 Tampere

www.restamax.fi

Restamax Oyj *on vuonna 1996 perustettu suomalainen ravintola-alan palveluihin ja henkilöstövuokraukseen erikoistunut konserni. Vuonna 2013 ensimmäisenä suomalaisena ravintolatoimijana NASDAQ Helsinkiin listautunut pörssiyhtiö on kasvanut voimakkaasti koko historiansa ajan. Konsernin yhtiöihin kuuluu noin 220 seurustelu- ja ruokaravintolaa, yökerhoa sekä viihdekeskusta eri puolilla Suomea. Yhtiöllä on ravintolatoimintaa myös Tanskassa. Kesäkuussa 2018 yhtiö osti Royal Ravintolat. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Stefan's Steakhouse, Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Hanko Sushi, Sandro, Savoy ja Teatteri. Restamax Oyj:n vuoden 2017 liikevaihto oli 185,9 miljoonaa euroa ja käyttökate 22,4 miljoonaa euroa. Konserni työllistää sesongista riippuen noin 4 000 henkilöä kokoaikaiseksi muutettuna. Restamaxin tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oyj työllistää tilikauden 2018 aikana noin 10 000 työntekijää.*

Restamax-yrityssivut: www.restamax.fi, Restamax-kuluttajasivut: www.ravintola.fi, Royal Ravintolat: www.royalravintolat.fi, Smile Henkilöstöpalvelut: www.smilepalvelut.fi

OSAVUOSIKATSAUS **1.1. – 30.9.2018:**

TAULUKKO-OSA SEKÄ LIITETIEDOT

RESTAMAX
RAVINTOLAYHTIÖ

OSAVUOSIKATSAUS 1.1. - 30.9.2018: TAULUKKO-OSA SEKÄ LIITETIEDOT

OSAVUOSIKATSAUKSESSA ESITETYT TIEDOT OVAT TILINTARKASTAMATTOMIA

KONSERNIN TULOSLASKELMA (IFRS)

1 000 euroa	Liite	1.7.-30.9.2018	1.7.-30.9.2017	1.1.-30.9.2018	1.1.-30.9.2017	1.1.-31.12.2017
Liikevaihto		102 383,0	55 909,3	224 775,5	131 465,6	185 856,2
Liiketoiminnan muut tuotot		780,5	438,1	5 668,3	1 235,8	1 809,7
Materiaalit ja palvelut		-21 248,8	-10 002,9	-46 262,9	-26 205,3	-35 774,4
Henkilöstökulut		-47 816,8	-26 024,0	-106 813,5	-57 750,0	-82 966,1
Liiketoiminnan muut kulut		-24 852,8	-12 838,8	-56 229,7	-34 090,1	-46 521,2
Käyttökate		**9 245,1**	**7 481,8**	**21 137,7**	**14 656,1**	**22 404,2**
Poistot ja arvonalentumiset		-8 743,7	-3 034,3	-16 591,7	-8 223,6	-11 637,4
Liikevoitto		**501,4**	**4 447,6**	**4 546,0**	**6 432,4**	**10 766,7**
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta		9,2	-150,0	31,8	-80,4	68,3
Rahoitustuotot		344,4	10,6	394,5	34,7	42,9
Rahoituskulut		-1 539,0	-265,6	-2 454,9	-872,3	-2 853,2
Voitto/tappio ennen veroja		**-684,0**	**4 042,6**	**2 517,4**	**5 514,4**	**8 024,8**
Tuloverot		-1 429,7	-1 113,4	-3 176,9	-2 282,5	-3 081,3
Laskennallisten verojen muutos		1 173,7	178,1	2 319,7	774,6	548,2
Tilikauden tulos		**-940,0**	**3 107,3**	**1 660,2**	**4 006,5**	**5 491,6**
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille		-1 184,9	2 633,1	1 291,1	3 422,6	5 057,8
Määräysvallattomille omistajille		244,9	474,1	369,1	583,9	433,8
Yhteensä		**-940,0**	**3 107,3**	**1 660,2**	**4 006,5**	**5 491,6**
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta katsauskauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos						
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)		-0,06	0,16	0,07	0,21	0,30
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)		-0,06	0,16	0,07	0,21	0,30
Konsernin laaja tuloslaskelma						
Tilikauden tulos		**-940,0**	**3 107,3**	**1 660,2**	**4 006,5**	**5 491,6**
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):						
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat, muutos		0,0	0,0	0,0	2,9	2,9
Kauden laaja tulos yhteensä		**-940,0**	**3 107,3**	**1 660,2**	**4 009,4**	**5 494,5**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajille		-1 184,9	2 633,1	1 291,1	3 425,5	5 060,7
Määräysvallattomille omistajille		244,9	474,1	369,1	583,9	433,8
Yhteensä		**-940,0**	**3 107,3**	**1 660,2**	**4 009,4**	**5 494,5**

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä yhteensä 3,3 miljoonan euron käyttöomaisuuden alaskirjaus, perustuen konsernin uudelleen järjestelyihin liittyvään johdon arvioon ja liiketoimintamyynteihin.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n peruuntuneeseen listautumisprosessiin liittyviä kuluja liiketoiminnan muihin kuluihin 641,4 tuhatta euroa ja rahoituskuluihin 859,0 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä 3 572,0 tuhatta euroa Superpark-osakkeiden myyntivoittoa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 rahoitustuottoihin on kirjattu kertaluonteisena eränä Job Service Two Oy:n ja Job Service Three Oy:n osakehankintaan liittynyt arvioidun lisäkauppahinnan oikaisu 331,8 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä ravintolasegmentissä varainsiirtoveroa 1.133,4 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä henkilöstövuokraussegmentissä varainsiirtoveroa 318,4 tuhatta euroa.

Tilikauden 1.1.-31.12.2017 rahoituskuluihin on kirjattu kertaluonteisena eränä Smile Job Services Oy:n (ent. Job Services One Oy) osakehankintaan liittynyt arvioidun lisäkauppahinnan oikaisu 1.711,1 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-31.12.2017 on kirjattu kertaluonteisena eränä henkilöstövuokraussegmentissä varainsiirtoveroa 299,6 tuhatta euroa.

KONSERNIN TASE (IFRS)

1 000 euroa	Liite	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo		144 358,7	55 081,7	52 571,3
Aineettomat hyödykkeet		56 646,4	10 536,5	13 648,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		45 707,2	31 658,5	32 978,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä		162,8	2 789,3	2 938,0
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat		98,1	33,1	98,1
Korolliset saamiset		125,3	125,3	125,3
Korottomat saamiset		3 661,7	756,8	717,2
Laskennalliset verosaamiset		791,5	1 045,1	594,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**251 551,7**	**102 026,3**	**103 671,5**
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus		5 191,0	2 339,7	2 971,8
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		39 155,3	23 527,4	23 847,2
Rahavarat		5 353,8	2 332,1	2 570,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**49 700,1**	**28 199,2**	**29 389,0**
Varat yhteensä		**301 251,8**	**130 225,5**	**133 060,5**
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		150,0	150,0	150,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		66 944,8	40 510,2	40 510,2
Käyvän arvon rahasto		-4,5	-4,5	-4,5
Omat osakkeet		-191,4	-191,4	-191,4
Kertyneet voittovarat		-2 528,8	3 292,0	4 237,5
Oman pääoman ehtoinen laina		0,0	220,0	220,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		**64 370,1**	**43 976,3**	**44 921,7**
Määräysvallattomat omistajat		6 769,8	2 223,1	1 971,2
Oma pääoma yhteensä		**71 139,9**	**46 199,4**	**46 892,9**
Pitkäaikaiset velat				
Laskennalliset verovelat		8 884,5	1 359,0	1 928,5
Rahoitusvelat		95 027,3	36 408,0	34 643,0
Ostovelat ja muut velat		7 362,3	2 844,2	3 674,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä		**111 274,2**	**40 611,3**	**40 246,2**
Lyhytaikaiset velat				
Rahoitusvelat		52 043,0	11 508,6	11 682,5
Ostovelat ja muut velat		66 794,7	31 906,2	34 238,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä		**118 837,7**	**43 414,9**	**45 921,4**
Velat yhteensä		**230 111,9**	**84 026,1**	**86 167,6**
Oma pääoma ja velat yhteensä		**301 251,8**	**130 225,5**	**133 060,5**

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (IFRS)

1 000 euroa	1.1.-30.9.2018	1.1.-30.9.2017	1.1.-31.12.2017
Liiketoiminnan nettorahavirta			
Tilikauden voitto	1 660,2	4 006,5	5 491,6
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	1 311,5	-70,4	-190,6
Myyntivoitto osakkuusyhtiöosakkeiden myynnistä	-3 572,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	16 591,7	8 223,6	11 637,4
Rahoituskulut (netto)	2 060,3	837,6	2 810,3
Verot	857,2	1 507,9	2 533,1
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	-31,8	80,4	-68,3
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	**18 877,2**	**14 585,6**	**22 213,6**
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	-2 759,6	-3 454,3	-4 356,2
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	680,9	253,8	-378,4
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	-2 296,5	1 820,9	4 488,3
Käyttöpääoman muutos	**-4 375,2**	**-1 379,6**	**-246,3**
Saadut osingot	0,0	3,4	3,4
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-2 189,3	-796,4	-1 033,5
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	60,7	39,1	46,6
Maksetut verot	-3 401,7	-2 172,4	-3 178,8
Liiketoiminnan nettorahavirta	**8 971,6**	**10 279,8**	**17 804,9**
Investointien rahavirta			
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	0,0	9,0	9,0
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-7 639,2	-7 265,7	-11 152,3
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-554,5	114,9	-110,7
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-63 088,6	-7 285,1	-7 226,7
Tytäryritysten myynnit vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	77,3	163,0	92,6
Liiketoimintakaupat, hankinnat (-)	-321,0	-2 716,9	-3 526,9
Liiketoimintakaupat, myynnit (+)	178,2	61,9	126,4
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)	0,0	0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit (+)	0,0	0,0	0,0
Myydyt osakkuusyhtiöosakkeet	6 513,3	0,0	0,0
Ostetut osakkuusyhtiöosakkeet	0,0	-1 690,8	-1 690,8
Investointien nettorahavirta	**-64 834,5**	**-18 609,8**	**-23 479,5**
Rahoituksen rahavirta			
Maksut sijoitetun vapaan pääoman rahastoon	219,9	0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien sijoitukset tytäryhtiöihin	1 023,6	0,0	0,0
Oman pääoman ehtoisten lainojen takaisinmaksut (-)	-13 319,5	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	80 085,5	18 435,0	19 135,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-30 721,5	-5 172,1	-6 589,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	7 064,2	1 884,5	1 030,1
Lyhytaikaisten yritystodistusten nostot (+) / takaisinmaksut (-)	22 000,0	0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta (-)	-1 009,7	-328,2	-1 156,0
Maksetut osingot	-6 695,8	-6 028,1	-6 046,1
Rahoituksen nettorahavirta	**58 646,7**	**8 791,1**	**6 373,5**
Rahavarojen muutos	**2 783,9**	**461,0**	**698,9**
Rahavarat 1.1.	**2 570,0**	**1 871,1**	**1 871,1**
Muutos	**2 783,9**	**461,0**	**698,9**
Rahavarat 31.12.	**5 353,8**	**2 332,1**	**2 570,0**

Restamax-konserni uudisti rahoitusjärjestelynsä tilikauden 2018 toisen kvartaalin aikana. Konserni nosti kvartaalin aikana yhteensä n. 97 miljoonaa euroa uutta pääomaa rahoitusyhtiölainoina ja yritystodistuksina. Hankitulla pääomalla katettiin toteutuneiden osakekauppojen hankintahintojen lisäksi hankittujen yhtiöiden rahoitusyhtiö- ja omanpääoman ehtoisia lainoja yhteensä n. 35,1 miljoonan euron arvosta.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
1 000 euroa	Osake-pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Muuntoero	Kertyneet voitto-varat	Oman pääoman ehtoinen laina	**Yhteensä**	Määräys-vallat-tomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma 1.1.2018	**150,0**	**40 510,2**	**-4,5**	**-191,4**	**0,0**	**4 237,5**	**220,0**	**44 921,7**	**1 971,2**	**46 892,9**
Tilikauden laaja tulos										
Tilikauden voitto						1 291,1		**1 291,1**	369,1	**1 660,2**
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)			0,0					**0,0**		**0,0**
Myytävissä olevat rahoitusvarat										**0,0**
Tilikauden laaja tulos yhteensä	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**1 291,1**	**0,0**	**1 291,1**	369,1	**1 660,2**
Muut muutokset					**-0,3**	-606,2		**-606,4**		**-606,4**
Muut muutokset yhteensä	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**-0,3**	**-606,2**	**0,0**	**-606,4**		**-606,4**
Liiketoimet omistajien kanssa								**0,0**		**0,0**
Oman pääoman ehtoiset lainat							-220,0	**-220,0**		**-220,0**
Osingonjako						-5 484,5		**-5 484,5**	-740,0	**-6 224,5**
Uusanti		26 453,4						**26 453,4**	854,4	**27 307,8**
Uusien osakkeiden liikkeeseen-laskusta välittömästi johtuvat menot veroilla oikaistuna								**0,0**		**0,0**
Omien osakkeiden hankinta				0,0				**0,0**		**0,0**
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräys-vallassa		-18,8				-1 966,5		**-1 985,2**	4 315,3	**2 330,0**
Määräysvallattomien omistajien osuuksienmuutokset, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa								**0,0**		**0,0**
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	26 434,7	0,0	0,0	0,0	-7 451,0	-220,0	**18 763,7**	4 429,6	**23 193,3**
Oma pääoma 30.9.2018	**150,0**	**66 944,8**	**-4,5**	**-191,4**	**-0,3**	**-2 528,6**	**0,0**	**64 370,1**	**6 769,8**	**71 139,9**

	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
1 000 euroa	Osake-pääoma	SVOP	Käyvän arvon rahasto	Omat osakkeet	Muuntoero	Kertyneet voitto-varat	Oman pääoman ehtoinen laina	**Yhteensä**	Määräys-vallat-tomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma 1.1.2017	**150,0**	**36 586,1**	**-13,3**	**-191,4**	**0,0**	**6 541,4**	**220,0**	**43 292,8**	**669,0**	**43 961,8**
Katsauskauden laaja tulos										
Katsauskauden voitto						3 422,6		**3 422,6**	583,9	**4 006,5**
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen)								**0,0**		**0,0**
Myytävissä olevat rahoitusvarat						2,9		**2,9**		**2,9**
Tilikauden laaja tulos yhteensä	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**3 425,5**	**0,0**	**3 425,5**	583,9	**4 009,4**
Muut muutokset			8,8					**8,8**		**8,8**
Muut muutokset yhteensä	**0,0**	**0,0**	**8,8**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**8,8**	**0,0**	**8,8**
Liiketoimet omistajien kanssa								**0,0**		**0,0**
Oman pääoman ehtoiset lainat								**0,0**		**0,0**
Osingonjako						-4 985,9		**-4 985,9**	-491,6	**-5 477,5**
Uusanti		3 924,0						**3 924,0**	1 088,6	**5 012,7**
Uusien osakkeiden liikkeeseen-laskusta välittömästi johtuvat menot veroilla oikaistuna								**0,0**		**0,0**
Omien osakkeiden hankinta								**0,0**		**0,0**
Määräysvallattomien omistajien osuuksien muutokset, jotka eivät johtaneet muutokseen määräys-vallassa						**-1 689,0**		**-1 689,0**	398,4	**-1 290,6**
Määräysvallattomien omistajien osuuksienmuutokset, jotka johtivat muutokseen määräysvallassa								**0,0**	-25,2	**-25,2**
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	3 924,0	0,0	0,0	0,0	-6 674,8	0,0	**-2 750,8**	970,2	**-1 780,6**
Oma pääoma 30.9.2017	**150,0**	**40 510,1**	**-4,5**	**-191,4**	**0,0**	**3 292,0**	**220,0**	**43 976,3**	**2 223,1**	**46 199,4**

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISPERIAATTEET

Tämä tilintarkastamaton osavuosikatsaus on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Osavuosikatsausta tulisi lukea yhdessä vuoden 2017 IFRS-konsernitilinpäätöksen kanssa. Osavuosikatsauksessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2017 IFRS-konsernitilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2018 voimaan tulleita ja käyttöönotettuja IFRS-standardien muutoksia. Muutokset on kuvattu vuoden 2017 IFRS-konsernitilinpäätöksessä. Näillä muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta osavuosikatsaukseen.

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tehdyistä arvioista ja oletuksista.

Kaikki luvut on esitetty tuhansina euroina ja ne on pyöristetty lähimpään 0,1 tuhanteen euroon, jolloin yksittäisten lukujen summa voi poiketa esitetystä summasta.

2. UUSIEN STANDARDIEN VAIKUTUKSET

Konserni on ottanut tilikauden alussa käyttöön 1.1.2018 voimaan tulleet uudet standardit IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista. IFRS 9 -standardin johdosta konsernin avaavaa tasetta 1.1.2018 on oikaistu. IFRS 15 -standardilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen eikä sillä ole ollut vaikutusta konsernin avaavaan taseeseen 1.1.2018.

Uusien standardien vaikutukset konsernin avaavaan taseeseen:

VARAT	31.12.2017	Oikaisu	Avaava tase 1.1.2018
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	23 847,2	-554,8	23 292,4
Yhteensä		**-554,8**	
OMA PÄÄOMA JA VELAT	31.12.2017	Oikaisu	Avaava tase 1.1.2018
Oma pääoma	44 921,7	-554,8	44 366,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	1 971,2		1 971,2
Oma pääoma yhteensä	**46 892,9**	**-554,8**	**46 338,1**

Uusien standardien vaikutukset konsernin avaavan taseen omaan pääomaan:

	31.12.2017	Muutokset myyntisaamisten arvonalentumisvarauksissa	Avaava tase 1.1.2018
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	150,0		150,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 510,2		40 510,2
Käyvän arvon rahasto	-4,5		-4,5
Omat osakkeet	-191,4		-191,4
Kertyneet voittovarat	4 237,5	-554,8	3 682,7
Oman pääoman ehtoinen laina	220,0		220,0
Määräysvallattomat omistajat	1 971,2		1 971,2
Oma pääoma yhteensä	**46 892,9**		**46 338,1**

Taulukoihin on sisällytetty vain ne tase-erät, joihin standardimuutoksilla on ollut vaikutusta eikä välisummia siten ole esitetty.

2.1 IFRS 9 RAHOITUSINSTRUMENTIT

Konserni on ottanut standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit käyttöön 1.1.2018. Standardi käsittelee rahoitusvarojen ja –velkojen luokittelua, arvostamista sekä suojauslaskentaa. Laatimisperiaatteiden muutokset on oikaistu avaavaan taseeseen 1.1.2018.

IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä konsernin rahoitusvarat luokitellaan kolmeen eri arvostusryhmään: jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat. Jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat rahoitusvarat, jotka on tarkoitus pitää sopimuksen loppuun asti ja joiden rahavirta muodostuu pääoman takaisinmaksuista ja korkotuotoista. Käypään arvoon laajan tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoitusvarat käsittävät velkainstrumentit, joista on tarkoitus kerätä sopimuksen mukaiset rahavirrat ja myydä niitä. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluvat ne rahoitusvarat, jotka eivät täytä muiden ryhmien kriteerejä. Standardin käyttöönoton johdosta konsernin rahoitusvarojen luokittelussa ei ole tapahtunut muutoksia eikä 1.1.2018 avaavaan taseeseen ole kohdistunut oikaisuja.

IFRS 9 -standardin uuden arvonalentumismallin mukaan arvonalentumiset tulee kirjata odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuen. Konserni on ottanut käyttöön standardin mahdollistaman yksinkertaistetun mallin myyntisaamisten arvonalentumisten kirjaamiseen varausmatriisin avulla.

2.2 IFRS 15 MYYNTITUOTOT ASIAKASSOPIMUKSISTA

Konserni on ottanut IFRS 15 -standardin Myyntituotot asiakassopimuksista käyttöön 1.1.2018. Standardi korvasi aikaisemmat standardit IAS 11 Pitkäaikaishankkeet ja IAS 18 Tuotot sekä niihin liittyvät tulkinnat. Standardin mukaan myyntituotot kirjataan sitä mukaan, kun myyjä täyttää suoritevelvoitteen luovuttamalla luvatun tavaran tai palvelun asiakkaalle.

Konsernin johto on uudelleenarvioinut IFRS 15 -standardin Myyntituotot asiakassopimuksista soveltamista tilikauden 2018 aikana solmittujen merkittävien henkilöstövuokraussopimusten myötä. Päivitetyn arvion mukaisesti yhtiö on muuttanut pitkien asiakassopimusten kirjauskäytäntöä vastaamaan paremmin IFRS 15 -standardia 1.1.2018 alkaen. Kirjauskäytännön muutoksen myötä henkilöstövuokraustoimialan pitkiin asiakassopimuksiin liittyvät asiakkaille maksetut markkinointituet on siirretty aineettomista oikeuksista muihin pitkäaikaisiin saamisiin ja vastaavasti tuloslaskelmalla aiemmin aineettomien oikeuksien poistoina käsitellyt markkinointituet on siirretty standardin käyttöönoton myötä myynnin alennuksiin. Muutos alentaa henkilöstövuokraussegmentin käyttökatetta raportointikaudella 1.1.–30.9.2018 noin 1.121 teur (1,1 %-yksikköä) ja vastaavasti parantaa hieman henkilöstövuokraussegmentin liikevoittoprosenttia. Konsernin kannalta muutos ei ole olennainen, koska huomattava osuus oikaisuista kohdistuu konsernin sisäisiin eriin.

MYÖHEMMIN VOIMAAN TULEVIEN STANDARDIEN VAIKUTUKSET

2.3. IFRS 16 VUOKRASOPIMUKSET

IFRS 16 Vuokrasopimukset julkaistiin tammikuussa 2016 (astuu voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimuksiin liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittämis- ja liitetietovaatimukset. Standardin mukaan kaikki vuokralleottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla niin, että vuokralleottaja kirjaa taseeseen omaisuuserät ja velat kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokrakausi ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi, tai vuokrakohteen arvo on matala. Vuokralleantajat luokittelevat vuokrasopimukset edelleen rahoitusleasing- tai muiksi vuokrasopimuksiksi. Uuden standardin käyttöönotto tulee vaikuttamaan siihen, miten vuokrasopimukset esitetään konsernin tilinpäätöksessä. Standardi tulee vaikuttamaan Restamax Oyj:n konsernitilinpäätökseen merkittävästi ja se tulee muuttamaan konsernin operatiivista käyttökatetasoa huomattavasti ylöspäin. Samalla uusi kirjauskäytäntö tulee näkymään konsernin omavaraisuusasteen heikkenemisenä sekä velkaantumisasteen kohoamisella. Restamax Oyj ei tule ottamaan standardia käyttöön ennen 1.1.2019. Restamax Oyj on aiemmin ilmoittanut oikaisevansa vertailuluvut vastaamaan standardia. Johto on kuitenkin uudelleen arvioinut ja tehnyt päätöksen, että Restamax Oyj tulee oikaisemaan avaavaa tasettaan. Konsernilla on tilinpäätöksessä 2017 vuokravastuita noin 73 miljoonaa euroa. Q3-osavuosikatsauksessa vuokravastuita toimitiloista on yhteensä 138 miljoonaa euroa ja leasingvastuita 0,7 miljoonaa euroa.

3. LIIKEVAIHTO

1 000 euroa	1.7.–30.9.2018	1.7.–30.9.2017	1.1.–30.9.2018	1.1.–30.9.2017	1.1.–31.12.2017
Tavaroiden myynti	54 189,2	28 679,0	117 556,0	76 292,4	105 203,2
Palveluiden myynti	48 193,9	27 230,3	107 219,5	55 173,3	80 653,0
Yhteensä	**102 383,0**	**55 909,3**	**224 775,5**	**131 465,6**	**185 856,2**

Tavaroiden myynti sisältää ravintolamyynnin.

Palveluiden myynti sisältää ravintoloiden palveluiden myynnin ja henkilövuokraustoiminnan myynnin.

4. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Konsernin toimintasegmentit, jotka ovat myös raportoitavia segmenttejä, ovat konsernin strategiset liiketoimintayksiköt: ravintolat ja henkilöstövuokraus. Nämä liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminnat edellyttävät erilaisten strategioiden käyttöä. Konsernin ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdentamisesta ja tuloksen arvioinnista, on nimetty konsernin johtoryhmä. Konsernin ravintolasegmentti toimii jatkossa kansainvälisillä markkinoilla ja henkilöstövuokraussegmentti yksinomaan kotimaisilla markkinoilla.

Ravintolat-segmentti toimii kaikilla ravintola-alan sektoreilla ja tarjoaa erilaisia ravintolaelämyksiä asiakkaiden tarpeisiin periaatteella ”aamusta iltaan” ylläpitämällä seurustelu- ja ruokaravintoloita sekä yökerhoja. Segmentillä on yli 100 konseptia, joista noin puolet on suunniteltu monistettaviksi. Yhtiön tunnettuja ravintolakonsepteja ovat mm. Viihdemaailma Ilona, Classic American Diner, Daddy’s Diner, Stefan’s Steakhouse, Space Bowling & Billiards, Hanko Sushi ja Sandro.

Henkilöstövuokraussegmentti tarjoaa henkilöstöpalveluja useilla eri aloilla toimiville yrityksille. Valtaosa segmentin liikevaihdosta muodostuu matkailu- ja ravintola-alan (HoReCa) sekä rakentamisen, teollisuuden ja logistiikan toimialoilta. Segmentin tuotot koostuvat henkilöstön vuokraamisesta saaduista tuotoista.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Konsernin varoja ja velkoja ei kohdisteta eikä seurata segmenttikohtaisesti sisäisessä taloudellisessa raportoinnissa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien käyttökatteeseen. Tämä on johdon käsityksen mukaan soveltuvin mittari vertailtaessa segmenttien tuloksellisuutta kyseisten toimialojen muihin yrityksiin.

	1.7.-30.9.2018				1.7.-30.9.2017			
	Ravintolat	Henkilöstö-vuokraus	Elimi-noinnit	Konserni	Ravintolat	Henkilöstö-vuokraus	Elimi-noinnit	Konserni
Liikevaihto	66 204,0	39 900,6	-3 721,5	102 383,0	33 186,8	26 107,9	-3 385,3	55 909,3
Liike-toiminnan muut tuotot	633,6	321,0	-174,1	780,5	510,3	106,9	-179,2	438,1
Käyttökate	6 441,3	2 803,8	0,0	9 245,1	4 944,0	2 684,5	-146,6	7 481,8
Poistot	-7 637,8	-1 106,0	0,0	-8 743,7	-2 334,1	-859,0	158,8	-3 034,3
Liikevoitto	-1 196,4	1 697,8	0,0	501,4	2 609,8	1 825,5	12,2	4 447,6
Voitto/tappio ennen veroja	-1 729,2	1 045,2	0,0	-684,0	2 319,2	1 723,4	0,0	4 042,6

	1.1.-30.9.2018				1.1.-30.9.2017				1.1.-31.12.2017			
	Ravintolat	Henkilöstö-vuokraus	Elimi-noinnit	Konserni	Ravintolat	Henkilöstö-vuokraus	Elimi-noinnit	Konserni	Ravintolat	Henkilöstö-vuokraus	Elimi-noinnit	Konserni
Liikevaihto	142 075,0	92 936,9	-10 236,4	224 775,5	87 796,0	52 228,1	-8 558,4	131 465,6	122 173,5	75 612,2	-11 929,5	185 856,2
Liike-toiminnan muut tuotot	5 397,3	795,6	-524,6	5 668,3	1 574,9	142,5	-481,5	1 235,8	2 188,3	231,7	-610,3	1 809,7
Käyttökate	14 895,8	6 227,6	14,4	21 137,7	10 406,7	4 662,3	-412,9	14 656,1	16 325,0	6 602,6	-523,5	22 404,2
Poistot	-13 840,5	-2 751,2	0,0	-16 591,7	-7 035,2	-1 613,6	425,1	-8 223,6	-9 405,3	-2 768,7	536,5	-11 637,4
Liikevoitto	1 055,2	3 476,4	14,4	4 546,0	3 371,5	3 048,7	12,2	6 432,4	6 919,7	3 834,0	13,0	10 766,7
Voitto/tappio ennen veroja	-42,2	2 559,6	-0,0	2 517,4	2 817,5	2 696,9	0,0	5 514,4	6 344,1	1 680,6	0,0	8 024,8

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä yhteensä 3,3 miljoonan euron käyttöomaisuuden alaskirjaus, perustuen konsernin uudelleen järjestelyihin liittyvään johdon arvioon ja liiketoimintamyynteihin.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä Smile Henkilöstöpalvelut Oyj:n peruuntuneeseen listautumisprosessiin liittyviä kuluja liiketoiminnan muihin kuluihin 641,4 tuhatta euroa ja rahoituskuluihin 859,0 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä 3 572,0 tuhatta euroa Superpark-osakkeiden myyntivoittoa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 rahoitustuottoihin on kirjattu kertaluonteisena eränä Job Service Two Oy:n ja Job Service Three Oy:n osakehankintaan liittynyt arvioidun lisäkauppahinnan oikaisu 331,8 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä ravintolasegmentissä varainsiirtoveroa 1.133,4 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä henkilöstövuokraussegmentissä varainsiirtoveroa 318,4 tuhatta euroa.

Tilikauden 1.1.-31.12.2017 rahoituskuluihin on kirjattu kertaluonteisena eränä Smile Job Services Oy:n (ent. Job Services One Oy) osakehankintaan liittynyt arvioidun lisäkauppahinnan oikaisu 1.711,1 tuhatta euroa.

Tilikaudella 1.1.-31.12.2017 on kirjattu kertaluonteisena eränä henkilöstövuokraussegmentissä varainsiirtoveroa 299,6 tuhatta euroa.

5. KONSERNIRAKENTEESSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Hankitut tytäryhtiöt ja liiketoiminnot

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 18.1.2018 päivätyllä kauppakirjalla Smile Kymppi Service Oy:n (ent. Kymppi Service Oy) koko osakekannan. Kaupan kohteen omistus- ja hallintaoikeus siirtyi Restamax-konsernille 1.2.2018.

Smile Kymppi Service Oy:n tytäryritykset ovat Smile Kymppi Service Logistiikka Oy (ent. Kymppi Service Logistiikka Oy), Smile Kymppi Service Länsi-Suomi Oy (ent. Kymppi Service Länsi-Suomi Oy), Smile Palvelut Maja Oy (ent. Kymppi Service Pirkanmaa Oy), Smile Kymppi Service Pohjois-Suomi (ent. Kymppi Service Pohjois-Suomi Oy), Smile Kymppi Service Satakunta Oy (ent. Kymppi Service Satakunta Oy) ja Kymppi Service Eesti Oü.

Restamax Oyj osti 17.4.2018 päivätyllä kauppakirjalla 66 prosenttia Nordic Gourmet Oy:n koko osakekannasta. Kaupan kohteen omistus- ja hallintaoikeus siirtyi 17.4.2018. Hankintamenolaskelma on alustava ja johto tulee tekemään tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista Q4/2018 aikana.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 21.5.2018 päivätyillä kauppakirjoilla Jobio Pirkanmaa Oy:n, Jobio Pohjanmaa Oy:n, Jobio Uusimaa Oy:n ja Jobio Varsinais-Suomi Oy:n koko osakekannat. Kauppojen kohteiden omistus- ja hallintaoikeus siirtyi Restamax-konsernille 1.6.2018. Hankintamenolaskelma on alustava ja johto tulee tekemään tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista Q4/2018 aikana.

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 25.5.2018 päivätyillä kauppakirjoilla Job Service Two Oy:n ja Job Service Three Oy:n koko osakekannat. Kauppojen kohteiden omistus- ja hallintaoikeus siirtyi Restamax-konsernille 1.6.2018. Hankintamenolaskelma on alustava ja johto tulee tekemään tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista Q4/2018 aikana.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	3 955,5
Aineelliset hyödykkeet	192,4
Pitkäaikaiset saamiset	3,6
Lyhytaikaiset saamiset	4 138,7
Vaihto-omaisuus	75,6
Rahavarat	2 294,2
Varat yhteensä	**10 659,9**
Laskennallinen verovelka	788,1
Rahoitusvelat	1,1
Muut velat	5 766,8
Velat yhteensä	**6 556,0**
Nettovarallisuus	**4 103,9**

Liikearvon syntyminen hankinnoissa:

Kokonaisvastike	14 111,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	996,8
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	4 103,9
Liikearvo	**11 003,8**

Restamax Oyj:n henkilöstövuokrausliiketoimintaa harjoittava tytäryhtiö Smile Henkilöstöpalvelut Oy osti 22.3.2018 allekirjoitetulla kauppakirjalla 80 prosentin osuuden Adicio Oy:stä. Omistus- ja hallintaoikeus siirtyi 3.4.2018. Hankintamenolaskelma on alustava ja johto tulee tekemään tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista Q4/2018 aikana.

Hankitun liiketoiminnon varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	4 756,6
Aineelliset hyödykkeet	34,9
Lyhytaikaiset saamiset	214,1
Rahavarat	-76,8
Varat yhteensä	**4 928,8**
Laskennallinen verovelka	951,3
Muut velat	266,6
Velat yhteensä	**1 217,9**
Nettovarallisuus	**3 710,8**

Liikearvon syntyminen hankinnoissa:

Kokonaisvastike	6 396,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	1 465,9
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	3 710,8
Liikearvo	**4 151,6**

Restamax Oyj allekirjoitti 11.4.2018 ehdollisen kauppasopimuksen, jonka myötä yhtiö ostaa koko RR Holding Oy:n (Royal Ravintolat) osakekannan. Kaupan kohteen omistus- ja hallintaoikeus siirtyi 1.6.2018. Hankintamenolaskelma on alustava. Johto on tehnyt Q3/2018 aikana tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista, minkä johdosta varojen allokaatio on muuttunut.

RR Holding Oy:n tytäryritykset ovat Royal Ravintolat Oy, Royal Konseptiravintolat Oy ja Sushi World Oy.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	40 379,8
Aineelliset hyödykkeet	12 233,3
Sijoitukset	134,3
Pitkäaikaiset saamiset	136,0
Lyhytaikaiset saamiset	6 255,3
Vaihto-omaisuus	2 628,9
Rahavarat	2 735,5
Varat yhteensä	**64 503,1**
Laskennallinen verovelka	6 944,7
Rahoitusvelat	35 226,9
Muut velat	21 829,7
Velat yhteensä	**64 001,3**
Nettovarallisuus	**501,8**

Liikearvon syntyminen hankinnoissa:

Kokonaisvastike	59 693,1
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	501,8
Liikearvo	**59 191,3**

Restamax Oyj:n tanskalainen tytäryhtiö osti yli 90 prosenttia tanskalaisista Cock's & Cows ApS sekä The Bird Mother ApS -yhtiöistä. Omistus- ja hallintaoikeus siirtyi 4.4.2018. Hankintamenolaskelma on alustava ja johto tulee tekemään tarkemmat laskelmat käyvän arvon kohdistuksista Q4/2018 aikana.

Cock's & Cows ApS:n tytäryritykset ovat Cock's & Cows Tivoli Food Hall ApS ja Cock's & Cows CPH Airport ApS. The Bird Mother ApS:n tytäryritykset ovat The Bird ApS, The Bird Kødbyen ApS, The Bird Tivoli ApS, The Bird CPH Airport ApS ja The Bird Fugu ApS.

Hankittujen liiketoimintojen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet	2 416,9
Aineelliset hyödykkeet	3 554,0
Lyhytaikaiset saamiset	1 087,1
Vaihto-omaisuus	195,7
Rahavarat	72,7
Varat yhteensä	**7 326,3**
Laskennallinen verovelka	531,7
Rahoitusvelat	1 304,3
Muut velat	2 501,6
Velat yhteensä	**4 337,6**
Nettovarallisuus	**2 988,8**

Liikearvon syntyminen hankinnoissa:

Kokonaisvastike	19 810,9
Määräysvallattomien omistajien osuus	780,8
Hankitun kokonaisuuden yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	2 988,8
Liikearvo	**17 602,9**

Myyty omistusosuus osakkeista ja liiketoimintakaupoista

Konserni on kauden aikana myynyt omistusosuutensa osakkeista seuraavasti:

Nimi	Myyty omistusosuus	Paikkakunta	Määräysvallan siirtymispäivä
SuperPark Oy	30 %	Sotkamo	27.4.2018
Ravintola, Korkeavuorenkatu 4	100 %	Helsinki	30.6.2018
Ravintola, Itäinenkatu 5–7	100 %	Tampere	30.9.2018
Ravintola, Sahaajankatu	100 %	Helsinki	30.9.2018
Ravintola, Hämeenkatu 7	100 %	Tampere	30.9.2018

Myytyjen varojen arvot määräysvallan siirtymishetkellä olivat yhteensä seuraavat:

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 464,4
Muut omaisuuserät 9,3
Osakkuusyritysosakkeet 2 941,2
Nettovarat yhteensä 3 414,9

Tehtyihin myynteihin kohdistui arvonalentumista yksiköille kohdistettuun liikearvoon. Myynteihin kohdistuvat liikearvon arvonalentumat on kirjattu liikearvon vähennyksinä seuraavasti:

Aineettomat oikeudet - liikearvo 162,0

Tehdyistä kaupoista laajaan tuloslaskelmaan kohdistui myyntivoittoa 3.572,0 tuhatta euroa ja liikearvon arvonalentumistappiota 134,1 tuhatta euroa.

6. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 euroa			
Liikearvo	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	52 571,3	37 891,5	37 891,5
Liiketoimintahankinnat	91 949,3	17 290,2	14 838,1
Vähennykset	-162,0	-100,0	-158,3
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	**144 358,7**	**55 081,7**	**52 571,3**

1 000 euroa			
Aineettomat hyödykkeet	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	13 648,4	9 544,3	9 544,3
Liiketoimintahankinnat	50 148,6	2 888,9	7 107,3
Lisäykset	339,9	514,3	517,7
Poistot ja arvonalentumiset	-5 023,1	-2 410,5	-3 889,3
Vähennykset	0,0	-0,6	-0,6
Siirrot tiliryhmien välillä	-2 467,4	0,0	369,0
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	**56 646,4**	**10 536,5**	**13 648,4**
Aineelliset hyödykkeet	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	32 978,2	28 834,3	28 834,3
Liiketoimintahankinnat	16 977,6	1 329,3	1 377,4
Lisäykset	8 178,7	6 933,0	10 592,6
Poistot ja arvonalentumiset	-11 568,6	-5 813,1	-7 748,1
Vähennykset	-858,8	-212,0	-296,0
Siirrot tiliryhmien välillä	0,0	587,0	218,0
Kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	**45 707,2**	**31 658,5**	**32 978,2**

Tilikaudella 1.1.–30.9.2018 on kirjattu kertaluonteisena eränä yhteensä 3,3 miljoonan euron käyttöomaisuuden alaskirjaus, perustuen konsernin uudelleen järjestelyihin liittyvään johdon arvioon ja liiketoimintamyynteihin.

7. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiiriyhtiöiden kanssa tapahtuneet liiketoimet

1 000 euroa	Myynnit	Ostot	Saamiset	Velat
30.9.2018	1 612,1	2 301,6	478,1	235,5
30.9.2017	815,0	3 362,8	539,2	410,1
31.12.2017	1 734,2	4 960,0	479,4	522,3

Lähipiiriliiketapahtumat ovat toteutuneet samoilla ehdoilla kuin riippumattomien osapuolten väliset liiketoimet.

Muutoksia Restamax Oyj:n johdossa

Restamaxin johtoryhmään kuuluvat 30.9.2018:

Aku Vikström, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
Juha Helminen, toimitusjohtajan sijainen
Jarno Suominen, talousjohtaja
Paul Meli, liiketoimintajohtaja, Yökerhot ja viihde muu Suomi
Tero Kaikkonen, liiketoimintajohtaja, Fast Casual
Tanja Virtanen, liiketoimintajohtaja, Ruokaravintolat muu Suomi
Benjamin Gripenberg, liiketoimintajohtaja, Ruokaravintolat PK-seutu
Eemeli Nurminen, liiketoimintajohtaja, Yökerhot ja viihde PK-seutu
Elina Yrjänheikki, liiketoimintajohtaja, Tapahtumat
Joonas Mäkilä, kaupallinen johtaja
Perttu Pesonen, kehitysjohtaja
Anne Kokkonen, henkilöstöjohtaja

8. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ SITOUMUKSET

Konserni vuokralleottajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 euroa	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	30 847,7	15 195,7	15 987,8
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	79 235,8	40 576,2	41 559,9
Yli viiden vuoden kuluessa	28 308,0	16 241,1	15 709,4
Yhteensä	**138 391,4**	**72 013,0**	**73 257,1**

Vuonna 2018 on kirjattu tulosvaikutteisesti muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettuja vuokramenoja 21.268,1 tuhatta euroa (11.807,2 tuhatta euroa 1.1.–30.9.2017 ja 15.591,0 tuhatta euroa 1.1.–31.12.2017).

Konserni vuokralleantajana

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten mukaiset vastaiset vähimmäisvuokrat:

1 000 euroa	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	512,7	668,6	648,8
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	481,9	972,2	932,5
Yli viiden vuoden kuluessa	116,2	139,3	138,2
Yhteensä	**1 110,9**	**1 780,1**	**1 719,6**

Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 euroa	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia			
Lainat rahoituslaitoksilta, pitkäaikaiset	94 794,0	35 933,0	34 168,1
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikaiset	29 583,0	11 457,2	11 634,4
Yhteensä	**124 377,0**	**47 390,2**	**45 802,5**
Taseeseen sisältyvät velat, joista annettu vakuuksia			
Yritystoditukset, lyhytaikaiset	22 000,0	0,0	0,0
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	54 886,5	54 350,0	54 350,0
Kiinteistökiinnitys	4 365,0	4 096,8	4 096,8
Tytäryhtiöosakkeet	99 858,2	37 613,1	37 613,1
Muut osakkeet	164,8	164,8	164,8
Pankkitakaukset	11 174,6	3 348,2	3 414,9
Muut takaukset	6 645,3	3 000,0	7 000,0
Yhteensä	**177 094,3**	**102 572,9**	**106 639,6**

1 000 euroa	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Sitoumukset			
Ostositoumus	600,0	200,0	600,0

Restamax Oyj:n henkilöstövuokraustoimintaa harjoittava tytäryhtiö osti 1.7.2017 päivätyllä kauppakirjalla 100 % Smile Job Services Oy:n (ent. Job Services One Oy) osakkeista. Kauppahinnasta osa on maksettu Restamax Oyj:n tytäryhtiön osakkeilla, joihin liittyy määräaikainen takaisinostovelvoite.

9. TUNNUSLUVUT

	1.7.-30.9.2018	1.7.-30.9.2017	1.1.-30.9.2018	1.1.-30.9.2017	1.1.-31.12.2017
Osakekohtainen tulos, €	-0,06	0,16	0,07	0,21	0,30
Liikevoitto-%, **koko konserni**	0,5 %	8,0 %	2,0 %	4,9 %	5,8 %
Liikevoitto-%, **ravintola**	-1,8 %	7,9 %	0,7 %	3,8 %	5,7 %
Liikevoitto-%, **henkilöstövuokraus**	4,3 %	7,0 %	3,7 %	4,7 %	5,1 %
Käyttökate-%, **koko konserni**	9,0 %	13,4 %	9,4 %	11,1 %	12,1 %
Käyttökate-%, **ravintola**	9,7 %	14,9 %	10,5 %	11,9 %	13,4 %
Käyttökate-%, **henkilöstövuokraus**	7,0 % *)	10,3 %	6,7 % *)	8,9 %	8,7 %
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)			3,7 %	11,9 %	12,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)			3,9 %	9,2 %	10,7 %
Omavaraisuusaste, %			23,7 %	35,6 %	35,3 %
Nettovelkaantumisaste, %			199,1 %	98,4 %	93,1 %
Korolliset nettovelat			141 610,4	45 479,0	43 649,5
Nettorahoituskulut	1 194,6	255,0	2 060,3	837,6	2 810,3
Materiaalikate-%, **ravintola**	73,8 %	73,0 %	73,2 %	73,4 %	74,1 %
Henkilöstökulu-%, **ravintola**	31,8 %	26,2 %	31,5 %	28,1 %	28,0 %
Henkilöstökulu-%, **henkilöstövuokraus**	81,9 %	81,8 %	82,6 %	83,4 %	83,7 %
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, **ravintola**					
Talonkirjalaiset					
Kokoaikaiset			662	337	361
Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna			368	151	143
Vuokrattu työvoima, kokoaikaiseksi muunnettuna			429	277	295
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin, **henkilöstövuokraus**					
Talonkirjalaiset					
Kokoaikaiset			121	115	116
Osa-aikaiset kokoaikaiseksi muunnettuna			2 877	1 551	1 641

*) Taulukossa ilmoitetut luvut ovat 1.1.2018 voimaan astuneen IFRS 15 -standardin mukaiset. Aikaisempina tilikausina sovelletun kirjauskäytännön mukainen henkilöstövuokraussegmentin käyttökate-% olisi ollut kaudella 1.7.-30.9.2018 8,0 % ja kaudella 1.1.-30.9.2018 7,8 %.

TUNNUSLUVUT

Tunnuslukujen laskentakaavat

Osakekohtainen tulos

$$\frac{\text{Emoyrityksen omistajien osuus tilikauden voitosta}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä}}$$

Oman pääoman tuotto, %

$$\frac{\text{Voitto (emoyhtiön omistajille kuuluva voitto + määräysvallattomille kuuluva voitto)}}{\text{Oma pääoma keskimäärin (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)}} * 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva osuus + määräysvallattomien omistajien osuus)}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}} * 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva) + korolliset rahoitusvelat keskimäärin}} * 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma (emoyhtiön omistajille kuuluva sekä määräysvallattomille omistajille kuuluva)}} * 100$$

Henkilöstökulu, %

$$\frac{\text{Henkilöstökulut + vuokrattu työvoima}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

Materiaalikate, %

$$\frac{\text{Liikevaihto-ostot}}{\text{Liikevaihto}} * 100$$

RESTAMAX OYJ

WWW.RESTAMAX.FI • WWW.RAVINTOLA.FI